

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Kultūrpolitika - Kultūras ministrijas un pašvaldību sadarbības joma

Diskusiju seminārs

“Vietējās plānošanas nozīme nozaru politiku īstenošanā”

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Ministrijas sadarbība ar pašvaldībām nozariskā griezumā

Tradicionālās sadarbības jomas

- Kultūrizglītība
- Profesionālās mākslas pieejamība
- Bibliotēkas kā attīstības un konkurētspējas centri
- Kultūras mantojums (materiālais un nemateriālais kultūras mantojums, muzeji)

Jaunās iniciatīvas

- Kultūras un radošās industrijas
- Sabiedrības integrācija
- Kultūras statistika

ES Politikas plānošanas dokumenti

ES LĪMEŅA KULTŪRPOLITIKAS DOKUMENTI

Eiropas kopienas dibināšanas līguma 151. pants

- Kopiena veicina dalībvalstu kultūru uzplaukumu, respektējot to nacionālās un reģionālās atšķirības un vienlaikus pievēršot uzmanību kopīgajam kultūras mantojumam.
- Rīkojoties saskaņā ar citiem šā Līguma noteikumiem, Kopiena ņem vērā kultūras aspektus, jo īpaši, lai respektētu un veicinātu kultūru daudzveidību.

ES PADOMES DARBA PLĀNS KULTŪRAI

Eiropas Komisijas paziņojums par Eiropas darba kārtību kultūrai augošas globalizācijas apstākļos {SEC(2007) 570} + darba dokuments

ES darba plāns kultūrai 2011-2014:

- Kultūru daudzveidība, starpkultūru dialogs un iekļaujoša Eiropa
- Kultūra un radošās industrijas
- Prasmes un mobilitāte
- Kultūra ārējās attiecībās
- Kultūras statistika

ES KULTŪRAS ATBALSTA UN INICIATĪVU PIEMĒRI

- ES arhitektūras politika
  - ES politika arhīvu jomā
  - ES politika grāmatniecības jomā
  - ES kultūras mantojuma politika
  - ES politika skatuves mākslas jomā
  - ES politika vizuālās mākslas jomā
  - Brīva kultūras preču aprīte ES
  - Kultūras resursu pārveidošana ciparu formātā
- Eiropas kultūras galvaspilsēta (kopš 1985)
- Programmas “Kultūra” (400 miljoni LVL - 2007-2013) un “Eiropa pilsoņiem” (215 miljoni LVL -2007-2013) www.km.gov.lv
- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma kultūrai www.norden.lv
- Pētījumi
- Rīcības plāns kolekciju mobilitātes veicināšanai
- EUROPEANA
- EIROPAS MANTOJUMA ZĪME

Latvijas politikas plānošanas dokumenti

“Latvija 2030”

Stratēģijas pirmā prioritāte ir Latvijas kultūras telpas attīstība, jo stipras un radošas nācijas identitāte sakņojas mūsu unikālajās, mantotajās un jaunradītajās materiālajās un garīgajās vērtībās.

Tā vieno un saliedē sabiedrību jaunu ekonomisku, sociālu un kultūras vērtību radīšanai, kuras novērtē un pazīst arī pasaulē.

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

“Latvija 2030”

“Kultūras telpas saglabāšana, mijiedarbība un bagātināšana”

- Piederības izjūtas Latvijas kultūras telpai stiprināšana
- Radošas sabiedrības veidošana

“Kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā”

- Vispārējās izglītības un kultūrizglītības sadarbība
- Mūžizglītības attīstība
- Radošas domāšanas attīstība skolēnam

“Masveida jaunrade un inovācija”

- Radošuma un inovāciju attīstība

“Telpiskās attīstības perspektīva “

- Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana
- Kultūras pakalpojums attīstības centros
- Rīga kā Ziemeļeiropas darījumu, zinātnes, kultūras un tūrisma centrs

Latvijas Nacionālais attīstības plāns (2007. -2013.)

- 1. mērķis: Izglītots un radošs cilvēks
  - 1.3. Mūžizglītība cilvēka **radošā potenciāla** un dzīves kvalitātes izaugsmei
- 2. mērķis: Uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība
  - 2.4. **Radošo industriju** attīstība
- 4. mērķis: Valsts un sabiedrības attīstība
  - 4.2.2. Vienotas **kultūras telpas** veidošana
- 5. mērķis: Sakārtota uzņēmējdarbības un dzīves telpa
  - 5.2.5. **Infrastruktūra un pakalpojumi** dažādiem cilvēku darbības veidiem un dzīves stiliem
- 6. mērķis: Cilvēka labklājības kāpums
  - 6.3.3. Kopta un pieejama **kultūrvide** un **kultūrvēsturiskais mantojums**

Latvijas stratēģiskās attīstības plāns 2010. -2013.gadam

Eksporta veicināšana

1.2.4.2. Attīstīt radošo industriju un palielināt kultūras pakalpojumu eksportu

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015. gadam.

“Nacionāla valsts”

- Stiprināt nacionālo identitāti un Latvijas pilsoniskās sabiedrības saliedētību, uzturot un no jauna radot kopējas nacionālās kultūras vērtības.
- Pilnveidot sadarbību starp kultūras un tautsaimniecības nozarēm Latvijas kultūras daudzveidības veicināšanai un radošās ekonomikas ilgtspējīgai attīstībai.
- Veidot labvēlīgu vidi radošās daudzveidības attīstībai un stimulēt tiešanos pēc izcilības.
- **Sekmēt līdzsvarotu kultūras procesu attīstību un kultūras pieejamību visā Latvijas teritorijā, nodrošinot tiesības uz kvalitatīvu dzīves telpu visiem valsts iedzīvotājiem.**
- Attīstīt un pilnvērtīgi izmantot kultūras potenciālu indivīdu izglītošanai visa mūža garumā, sekmējot uz humānām vērtībām balstītas zināšanu sabiedrības veidošanos.
- Sekmēt dialogu un saprašanos starp kultūrām un nācijām, bagātināt Latvijas kultūras dzīvi, aktīvi līdzdarbojoties starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības tīklos.
- Veidot uz zināšanām balstītu un uz rezultātiem virzītu kultūrpārvaldību un veicināt kultūras decentralizāciju.

Minimālais kultūras pakalpojumu grozs

1. līmenis – 554 pagastu teritorija (atbilst RAPLM izstrādātās pakalpojuma groza shēmas vietējās nozīmes centriem)

- publiskā bibliotēka ar interneta pieeju
- kultūrizglītības un mākslinieciskās jaunrades izpaušanās iespēju piedāvājums
- apdzīvotās vietas kultūrvēsturisko notikumu un vērtību dokumentēšanas, uzkrāšanas un atspoguļošanas vieta
- sabiedriskā radio un TV pārklājums
- iedzīvotāju saieta vieta kultūras un sabiedrisko pasākumu norisei.

2. līmenis - novads (novadu teritorija) (atbilst RAPLM izstrādātās pakalpojumu groza shēmas novadu nozīmes centriem):

- multifunkcionāls kultūras centrs
- publisko bibliotēku tīkls novadā ar interneta pieeju,
- novada kultūrvēsturisko notikumu un vērtību dokumentēšanas, uzkrāšanas, izpētes un atspoguļošana novada muzejā vai institūcijā, kas veic kādu no muzejiskajām funkcijām
- viena vai vairākprofilu kultūras skola, kas iedzīvotājiem piedāvā divu līmeņa kultūrizglītības programmas - profesionālās ievirzes un interešu izglītību.

3. Līmenis - reģions (atbilst RAPLM izstrādātās pakalpojumu groza shēmas Nacionālo un reģionālo nozīmes centriem)

- multifunkcionāls kultūras centrs
- reģiona galvenā bibliotēka
- reģiona muzejs
- profesionālā mākslas pieejamība
- viena vai vairāk profila kultūras vidusskola/ koledža
- reģiona augstskola.

Starptautiska līmeņa centrs

Īsteno Nacionālā attīstības centra funkcijas +

- Profesionālās mākslas infrastruktūra, (starptautisko projektu īstenošanai)
- RI un inovāciju klasteri

Nacionālās attīstības centrs

- multifunkcionāls kultūras centrs, (kā arī profesionālās mākslas nodrošinātājs.)
- reģiona galvenā bibliotēka
- muzejs
- profesionālā mākslas pieejamība –(mūsdienīga koncertzāle, profesionālās mākslas aktivitātēm piemērota izstāžu zāle.)
- kultūras vidusskola/ koledža
- augstskola (ar kultūras un mākslas specialitātēm)
- RI mikrouzņēmumi

Reģiona attīstības centrs

- multifunkcionāls kultūras centrs, (arī kā profesionālās mākslas nodrošinātājs.)
- reģiona galvenā bibliotēka
- muzejs
- Kultūrizglītības iestāde (var būt arī vidusskola
- brīvdabas estrāde

Novadu attīstības centrs (+ novada teritorija)

- kultūras nams (+kino demonstrēšanas iespēja)
- publisko bibliotēku tīkls novadā ar interneta pieeju,
- muzejs vai institūcija, kas veic kādu no muzejiskajām funkcijām,
- kultūrizglītības iestāde - profesionālās ievirzes un interešu izglītību,
- brīvdabas estrāde.

Lauki

- publiskā bibliotēka ar interneta pieeju
- kultūrizglītības (un interešu izglītības) piedāvājums
- apdzīvotās vietas kultūrvēsturisko notikumu atspoguļošanas vieta
- iedzīvotāju saietu nams
- TV/radio

Kultūras jomu regulējošie likumi

- **Likums par pašvaldībām**
- Autortiesību likums
- Kultūras institūciju likums
- Arhīvu likums
- Bibliotēku likums
- Muzeju likums
- Dziesmu un deju svētku likums
- Likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību"

- Izglītības likums
- Profesionālās izglītības likums

- Kultūras pieminekļu aizsardzības jomā: 20 likumi, 25 MK noteikumi, 7 konvencijas www.mantojums.lv
- Bibliotēku nozarē: 9 Mk noteikumi www.km.gov.lv
- Muzeju nozarē: 3 Mk noteikumi www.km.gov.lv
- Kultūrizglītības jomā: 12 MK noteikumi www.km.gov.lv

Pašvaldību kultūrpolitikas dokumenti

- Cēsu kultūras stratēģija
  - Rīgas pilsētas kultūras stratēģija
  - Liepājas pilsētas kultūrpolitikas stratēģija
  - Jūrmalas pilsētas kultūrvides attīstības stratēģija
-
- Ķekavas novada kultūras stratēģija
-
- Kultūras sadaļas pašvaldību politikas plānošanas dokumentos

Tradicionālās sadarbības jomas

Profesionālā izglītība Latvijā

Mūzika

Māksla

Kultūra

LKK

3 akadēmijas

1 profesionālās augstākās izglītības mācību iestāde

16 Profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes

142 pašvaldību mūzikas un mākslas skolas
(profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādes)

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Reforma Kultūrizglītībā

Mērķis:

- Nodrošināt mūzikas un mākslas izglītības plašu pieejamību, lai **sekmētu radošas personības veidošanos**, veidotu nacionālas valsts identitāti un uzturētu Dziesmu svētku tradīcijas nepārtrauktību un kvalitāti.
- **Nodrošināt talantu – izcilību atlasī** un sekmēt viņu profesionālo virzību un radošo izaugsmi.

Secinājumi un ieteikumi

- Esošā finansējuma apjomā, saglabājot mākslas un mūzikas skolu tīklu sekmēt radošas personības veidošanos.
- Kultūrizglītības attīstībā vairāk iesaistīties pašvaldībām ne tikai ar finansējumu, bet arī ar sadarbību definējot vietējās vajadzības un ietverot kultūrizglītību novada attīstības plānošana kontekstā.
- **Labās prakses piemēri:**
Siguldas mākslu skola, Vecumnieku mākslas un mūzikas skola (daudzveidīgs kultūrizglītības pakalpojumu klāsts)

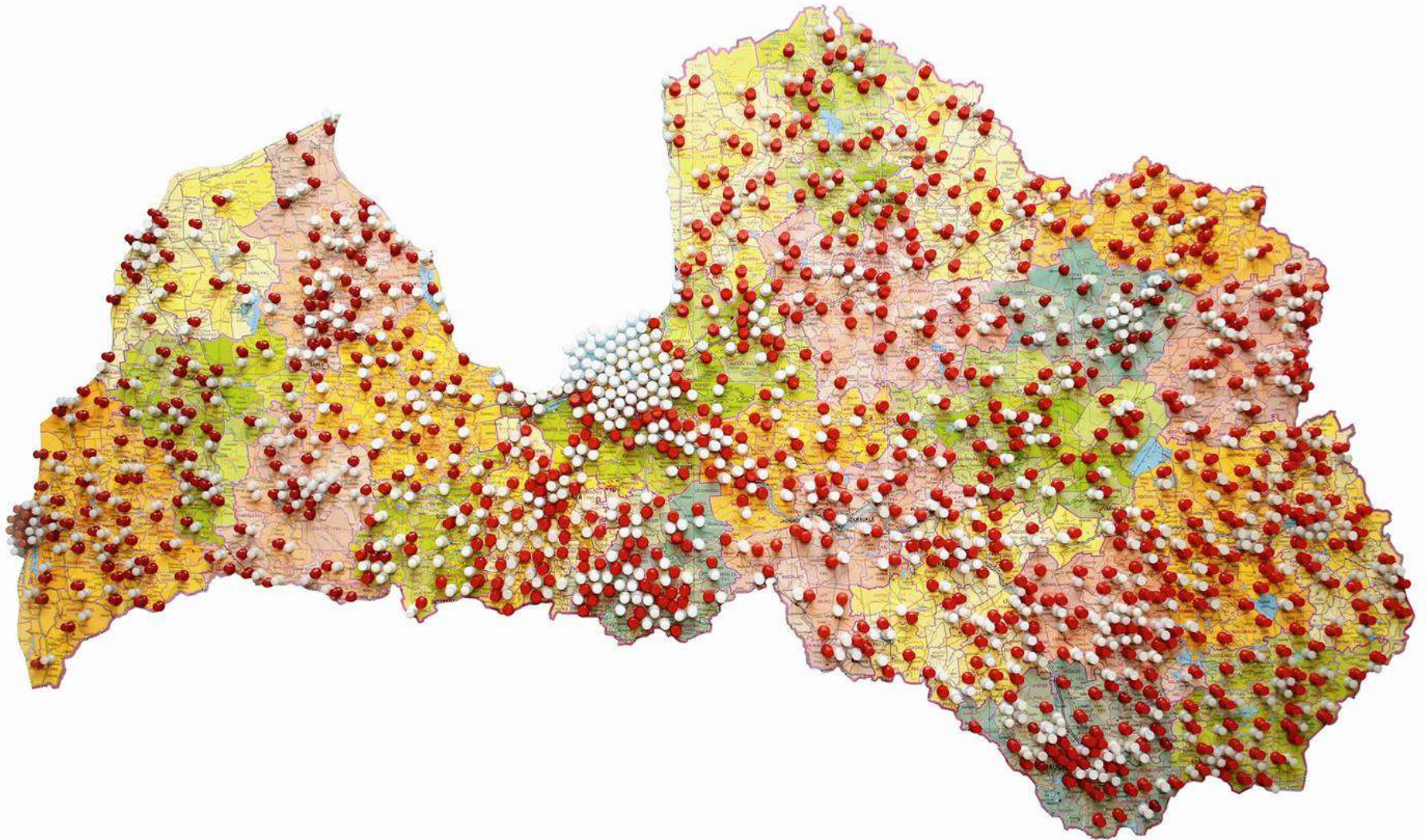
Profesionālās mākslas pieejamība

- Multifunkcionālo centru attīstība – Cēsis, Rēzekne, Liepāja.
- Finansēšanas līgumos starp Kultūras ministriju un kapitālsabiedrībām viens no sasniedzamajiem darbības rādītājiem ir viesizrādes reģionos.
- „Latvijas Koncerti” koncerti@latvijaskoncerti.lv katru gadu rīko seminārus par nākamajā sezonā ieplānotajām koncertprogrammām un koncertu norises nodrošināšanai nepieciešamajiem resursiem.

Bibliotēkas 842 vietējo kopienu attīstības un konkurētspējas centri

Bibliotēku loma pašvaldībās un to piedāvājums iedzīvotājiem dinamiski palielinās

- **Tradicionālo funkciju un pakalpojumu attīstība:**
  - Informācijas un komunikācijas pakalpojumu sniedzējas
  - Vietējās kopienas kultūras un sabiedriskā saskarsmes centri
  - Lasīšanas kultūras tradīciju saglabāšanas nodrošināšana
- **Jaunu funkciju un pakalpojumu attīstība**
  - Vietējie **sociālā atbalsta** un sociālās integrācijas centri
  - **Digitālā satura** veidošanas un pieejamības nodrošinātājs
  - Formālās izglītības, tālākizglītības un mūžizglītības apguves atbalsta centri
  - Radošo interešu veidošanos un īstenošanu, attīstīsies kā kultūras un radošo industriju popularizēšanas un veicināšanas vietas
  - Vietējo iedzīvotāju **IKT lietotprasmes apguves vietas**
  - E-pārvaldes un e-pakalpojumu attīstība, bibliotēkas iekļausies vienas pieturas aģentūru funkciju izpildē

Ieteikumi

Bibliotēkas ir katras pašvaldības nozīmīgs attīstības un konkurētspējas stiprināšanas resurss:

- Bibliotēku attīstības vajadzības ir jāskata un jāplāno pašvaldības kopējās attīstības kontekstā;
- Bibliotēku attīstības pasākumi ir jāietver pašvaldības attīstības programmās un projektos, kurus realizē, izmantojot pašvaldības, valsts un ES fondu līdzekļus;
- Ievērojot bibliotēku arvien pieaugošo ieguldījumu vietējo kopienu problēmu risināšanā, adekvāti jānovērtē un maksimāla jāatbalsta to darbības finansiālie, personāla, informācijas un materiāli tehniskie resursi. Pašlaik bibliotēkas ar salīdzinoši maziem līdzekļiem nodrošina lielu darbības sociālo efektivitāti

Bibliotēku sistēmā katram bibliotēku tipam un veidam ir noteikta vieta, misija un uzdevumi:

- Vienošanās par publiskās bibliotēkas iesaistīšanos skolas bibliotēkas darbības nodrošināšanā ir vērtējama kā atsevišķs izņēmums, bet ne kā sistēma.

Bibliotēku sistēmā visas bibliotēkas cieši sadarbojas un tiek nodrošināta sadarbības hierarhiskā sistēma:

- Valsts nozīmes bibliotēkas
- Reģionu galvenās bibliotēkas
- Vietējas nozīmes bibliotēkas

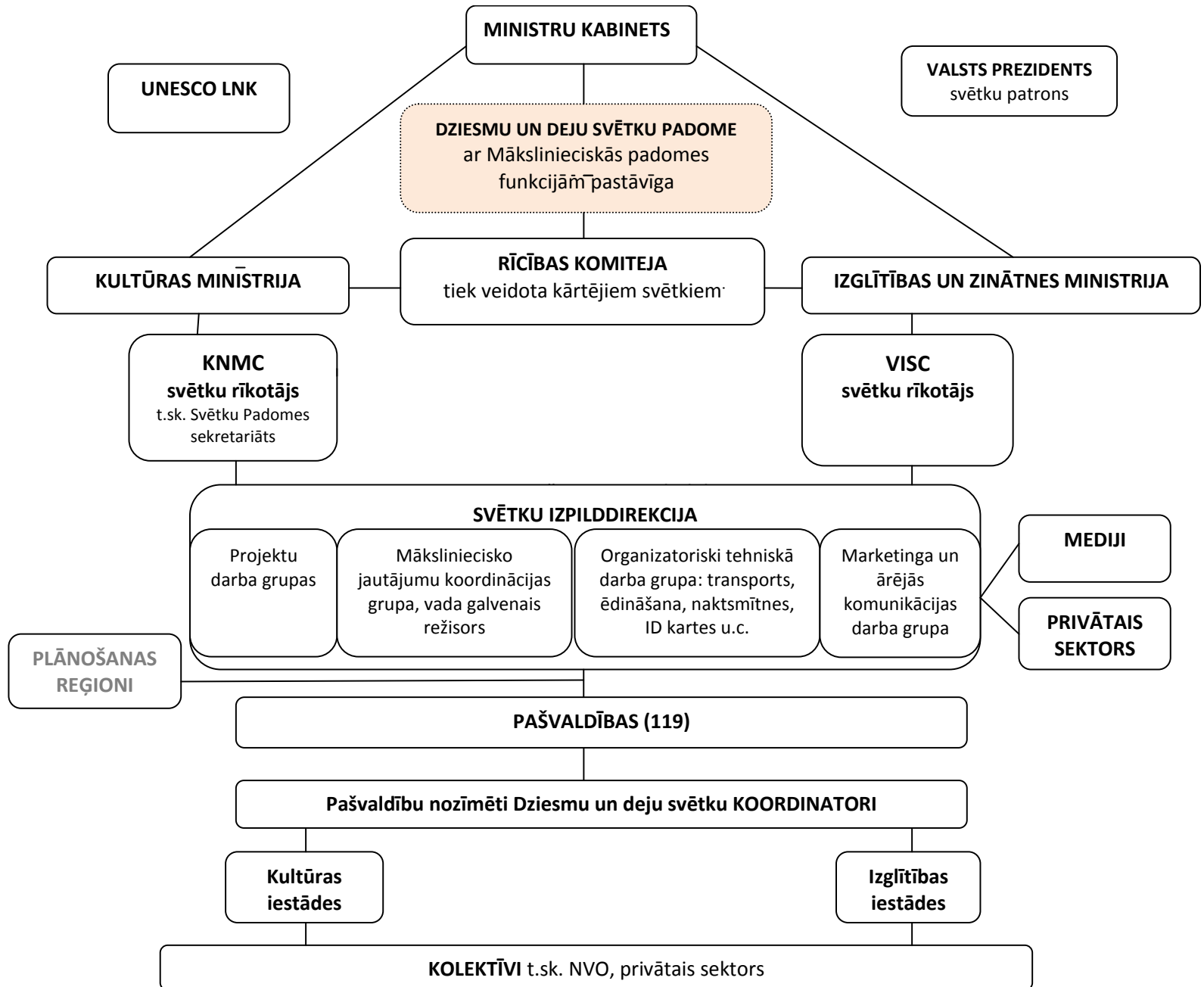
Katrai no sistēmas bibliotēkām ir savi iekšējie resursi, kuri vienmēr ir ierobežoti, tāpēc ļoti svarīga ir hierarhiskā sadarbība, kas nodrošina katras bibliotēkas piekļuvi ārējiem resursiem Latvijā un ārvalstīs.

Nemateriālais kultūras mantojums

- **Dziesmu un deju svētki**
  - Svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšana - amatiermākslas kustība
  - Kvalitātes līmeņa uzturēšana – skates, lielkoncerti
  - Metodiskais atbalsts, konsultācijas – virsdiriģenti
- **Nemateriālā kultūras mantojuma apzināšana, saglabāšana un popularizēšana**
  - Mantojuma apzināšana un popularizēšana - “Tradicionālo prasmju skola”
  - Tradicionālās kultūras mantojuma likuma izstrāde – nacionālā saraksta izveide
- **Kultūras centri**
  - Kultūrizglītības un nemateriālās kultūras centrs atjauno kultūras centru metodisko funkciju
  - Metodiskais materiāls kultūras centru darbībai

Dziesmu un deju svētku organizatoriskais modelis

Ieteikumi

- Iekļaut NKM, t.sk. Dziesmu un deju svētku jautājumus savos plānošanas dokumentos
- Arī turpmāk atbalstīt nacionālās vērtības - Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspēju (kolektīvu darbība, cilvēkresursu un infrastruktūras nodrošināšana)

Iespējas pašvaldībām attīstot nemateriālo kultūras mantojumu:

- Veidot savu unikālo identitāti (savdabīgais, vēsturiskais, atšķirīgais, inovatīvais u.c.);
- Attīstīt pievilcīgu vidi un kultūrtūrisma pakalpojumus pašvaldībās, izmantojot NKM resursu.

Kultūras pieminekļi

Latvijā ir 8531 objekts, tai skaitā :

- 3397 arhitektūras pieminekļi
- 2457 mākslas pieminekļi
- 10 industriālie pieminekļi
- 113 vēstures pieminekļi
- 17 vēsturiska notikuma vietas
- 2492 arheoloģijas pieminekļi
- 45 pilsētībūvniecības pieminekļi

Kultūras mantojums ir neatjaunojams resurss!

Jebkurai kultūrvēsturiskai apdzīvotai vietai nepieciešamas plaši izdiskutētas un profesionālā vienprātībā pieņemtas nostādnes kultūrvēsturisko objektu saglabāšanā, jaunu ēku būvniecībā, plānojuma struktūras un publiskās ārtelpas pilnveidošanā, vietas tēla un silueta attīstībā, ekonomikā, transporta sistēmas attīstībā, dabas un vides aizsardzībā, pārvaldībā, politiskajā un profesionālajā ētikā, ilgtspējīgas attīstības plānošanā un sabiedrības līdzdalībā.

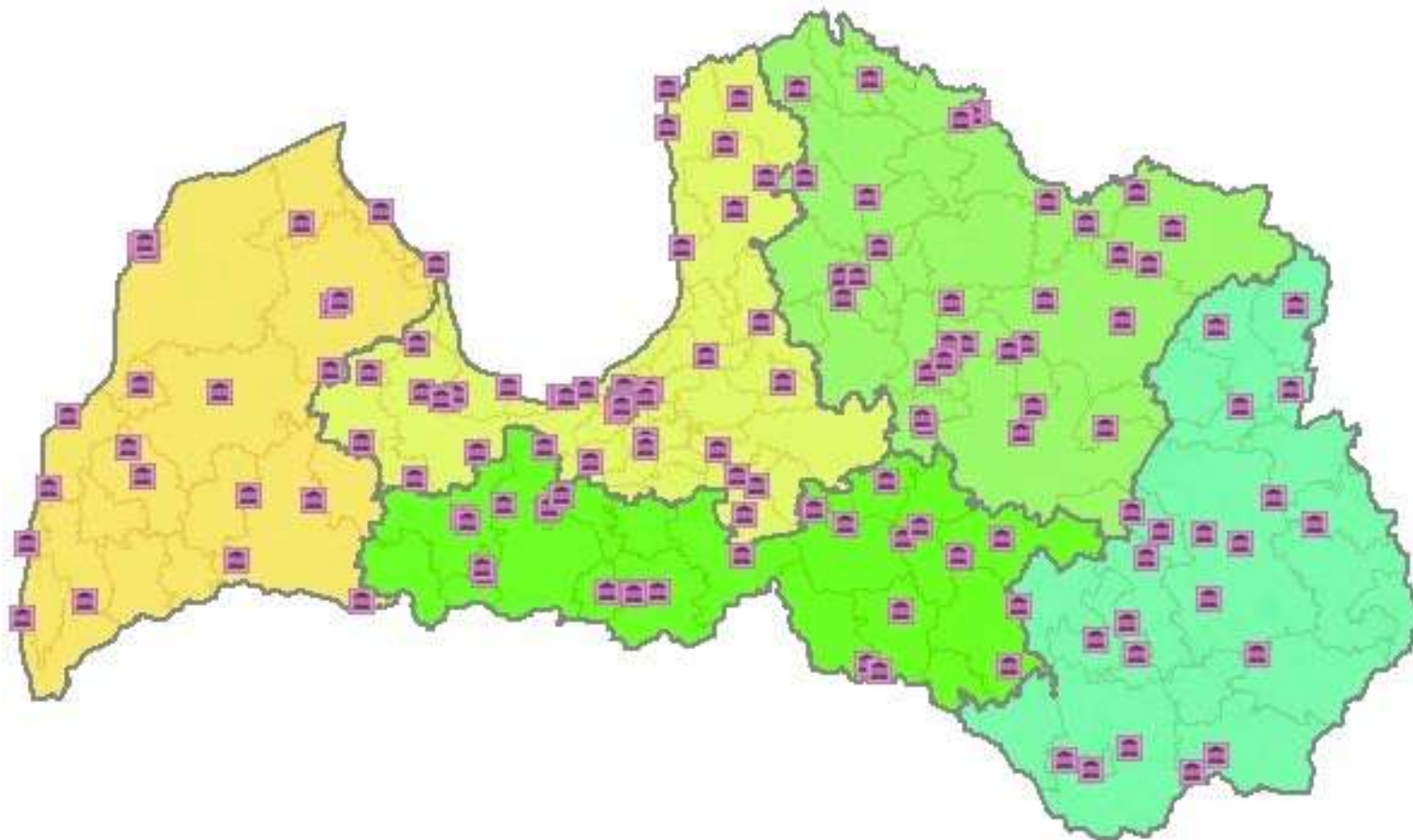
- Tiek izstrādāts arhitektūras kvalitātes likums

Ieteikumi

- Augstākā **vērtība** kultūrvēsturiskajā vidē ir tikai **oriģinālam**. Zaudējot oriģinālu, sabiedrība zaudē mantojuma daļu, ko nav iespējams atgūt.
- Kultūrvēsturiskās **vērtības iespējams noteikt tikai vispusīgas apzināšanas, izpētes un analīzes rezultātā**, kam seko plašas konsultācijas un diskusijas.
- Kultūrvēsturisku objektu **uzslāņojumi** – iepriekšējo laiku kvalitatīvi pārveidojumi, atsevišķu elementu zudumi, bojājumi un dabiskais nodilums – **arī ir sava laika liecība un kultūrvēsturiska vērtība**.
- Kultūras **pieminekļu restaurācijā ievērojama loma ir amata prasmei** un lietojamo materiālu, paņēmienu un tehnoloģiju atbilstībai oriģinālam.
- Vietas **senatnīgumu nevar panākt ar formu atdarinājumu, bet gan ar autentiskumu**, kas rada īpašu noskaņu.
- Svarīga ir **īpašumtiesību sakārtošana** – katram kultūras piemineklim savu atbildīgu saimnieku.
- Nepieciešams kultūras pieminekļu **jauno saimnieku atbalsts** ar tiesiskā un finansiālā, regulējuma un atbalsta palīdzību. Atbalsts jāsniedz iedzīvotāju līdzdalībai, jo sabiedrība ir tā, kas aizsargā savu mantojumu.
- Eiropas Savienības un citu fondu piešķirtais finansējums sniedz atbalstu atsevišķiem kultūras pieminekļu īpašniekiem, tomēr tā lietošanas nosacījumi bieži spiež veikt apjomīgus, nepārdomātus un sasteigtus darbus, tā radot draudus kultūras piemineklim.

Muzeji

muzeju tīkls:

valsts muzeji – 27; **pašvaldību muzeji – 83**; privātie akreditētie - 14

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Muzejiskās darbības mērķis

Kultūrvēsturisko notikumu un vērtību **dokumentēšana un uzkrāšana, izpēte, atspoguļošana:**

- *muzejā*

- institūcijā (piem., bibliotēkā, kultūras centrā), kas veic tikai *kādu no muzejiskajām funkcijām*

Muzejs – līdzeklis pašvaldības kultūras stratēģijas īstenošanā

- Muzeju darbības un attīstības stratēģija – viens no priekšnoteikumiem muzeja akreditēšanai.
- Muzeja darbības un attīstības stratēģija – organiska pašvaldības kultūras darba stratēģijas sastāvdaļām

Valsts atbalsts muzeju darbības koordinēšanā

- **Akreditācija** – profesionāls vērtējums par muzeja darbības atbilstību minimālajiem standartiem, pašvaldības iespēja pārliecināties par muzeja profesionālo līmeni
- **. Muzeju darbinieku tālākizglītības iespējas KM organizētajosursos, semināros, konsultācijās un metodiskais atbalsts.** 2010. gadā noorganizētas 15 muzeju darbinieku tālākizglītības kursu nodarbības, kurās piedalījies 91, dalībnieks no 50 muzejiem.
- **Nacionāla mēroga projekti:** Muzeju nakts, Baltijas Muzeoloģijas skola.
- **Projekts “Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs”** - muzeja krājuma darba modernizācijas iespēja; muzeju kultūrvēsturiskās informācijas pieejamības paplašināšana.
Muzeji ieguvuši bezmaksas IS, datorus, printerus, skenerus, fotoaparāturu, apmācību.

Ieteikumi

- Definēt pašvaldības kultūrpolitiskos mērķus un identificēt muzeja lomu šo mērķu īstenošanā.

Muzejs nav mērķis – muzejs ir līdzeklis!

- Izvērtēt, vai pašvaldība ir ieinteresēta un spējīga īstenot visas muzejiskās pamatfunkcijas, vai tikai daļu no tām.
- Projektā “Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs” no muzejiem tiek sagaidīts sistemātisks un kvalitatīvs darbs datu ievadē IS.

Jaunās iniciatīvas

Kultūras un radošās industrijas

- **Radošās industrijas kā pašvaldību attīstības komponente un labvēlīgas vides veidošanas instruments** (piemērs, pamestu teritoriju pārbūve par radošuma centriem - VEF teritorijā mākslinieku radošās rezidences; jaunu tūrisma objektu radīšana -Liepājā kara ostas rajons)
- **Kultūras un Radošā tūrisma attīstība** vietējo mākslinieku un amatnieku atklāto darbnīcu veidošana (piemērs: Vecpiebalgas porcelāna galerija, Pedvāle, Suitu kultūrtelpa u.c.)
- **Apzināt radošo industriju potenciālu pašvaldībās, izpētes projekti**
Piemērs: Cēsu pašvaldības un Tartu RI inkubators (pašvaldības) kop-projekts par RI attīstību (Latvijas- Igaunijas pārrobežu sadarbība) Zemgales reģionā sadarbībā ar Lietuvu - projekts par radošās industriju potenciāla apzināšanu, Rēzekne plāno veidot RI inkubatoru (CARANDACHE „karandaš”)

Sabiedrības integrācijas politikas aktualitātes

Sākot ar 2011.gada 1.janvāri Kultūras ministrija īsteno sabiedrības integrācijas funkcijas:

Latvijas nacionālās identitātes un integrācijas programmas mērķis ir stipra, saliedēta Latvijas tauta – nacionāla un demokrātiska kopiena, kura nodrošina tās vienojošā pamata - latviešu valodas, kultūras un nacionālās identitātes, eiropesko demokrātisko vērtību, unikālās kultūrtelpas saglabāšanu un bagātināšanos Latvijas nacionālās valsts līdzsvarotai attīstībai.

- Nacionālās identitātes un sabiedrības integrācijas (pilsoniskās sabiedrības) attīstības politikas izstrāde un koordinēta ieviešana;
- Mazākumtautību tiesības (sadarbībā ar Ārlietu ministriju koordinēt Vispārējā konvencijā par nacionālo minoritāšu aizsardzību noteikto saistību izpildi);
- Imigrantu integrācijas politikas izstrāde un ieviešana, t.sk. apgūstot Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda līdzekļus;

Integrācijas politika – galvenie politikas dokumenti un normatīvie akti:

- Rasu direktīva 2000/43/EK
- ES Imigrācijas un patvēruma pakts
- ES Imigrantu integrācijas politikas kopējie pamatprincipi
- ES Kopējie romu iekļaušanas pamatprincipi
- u.c.

- **Latvija 2030** (Sabiedrības līdzdalība politikas veidošanā, Pilsoniskā izglītība un sociālā integrācija)
- **NAP** (Droša pilsoniska, saliedēta sabiedrība, Publiskā, nevalstiskā un privata sektorā sadarbībā, Vienotas kultūras telpas veidošana)
- likums „Par Latvijas nacionālo un etnisko grupu brīvu attīstību un tiesībām uz kultūras autonomiju”
- likums „Par Vispārējo konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību”
- Citu nozaru normatīvie akti – izglītības, valodas, diskriminācijas novēršanas u.c. jomās.

Pilsoniskās sabiedrības attīstības veicināšana pašvaldību līmenī:

- Pašvaldības integrācijas programmas izstrāde vai integrācijas jautājumu iekļaušana citā pašvaldības attīstības (plānošanas) dokumentā
- attīstīt sadarbību ar NVO (atbildīgais par komunikāciju ar NVO pašvaldības darbinieks, sadarbība ar NVO atbalsta centriem)
- sabiedrības līdzdalības veicināšana (padomes/komitejas/darba grupas, publiskās apspriedes u.c.)
- Atbalsts NVO darbībai.

Labie piemēri:

- Valmieras pilsētas, Jelgavas pilsētas pašvaldības 2008. – 2010.mācību gadā nodrošināja **skolotāju čigānu (romu) palīgu** darbu divās izglītības iestādēs.
- Daugavpils pašvaldība sniedz atbalstu vairākām kultūras NVO, tai skaitā pilsētā aktīvi darbojas **pašvaldības iestāde „Krievu kultūras centrs”**.
- Jelgavas pilsētas pašvaldībā apstiprināta Sabiedrības integrācijas programma 2008. - 2013.gadam.

Kultūras statistika

Likumdošana:

- Valsts statistikas likums
- **MK noteikumi Nr.1074 “Noteikumi par valsts statistikas apkopošanu kultūras jomā “ Valsts statistikas pārskatu veidlapas aizpilda elektroniskajā datubāzē “Latvijas digitālā kultūras karte” tīmekļa vietnē www.kulturaskarte.lv**
- MK 2007.gada 21.augusta noteikumi Nr.565 „**Kārtība, kādā aprēķina, izmaksā un sadala atlīdzību par publisko patapinājumu**” (grozījumi 28.01.2011.)
- u.c.

Lietderība:

- Datu apjoms, kas ļauj mērķtiecīgi plānot investīciju piesaisti kultūras infrastruktūras sakārtošanai un kultūrpolitikas veidošanai un monitoringam
- Ar 2005. gadu CSP pārtrauca apkopot valsts statistiku kultūras jomā papīra formātā
- LDKK - vienota datu bāze un vienots statistikas informācijas apkopošanas formāts, kas samazina administratīvo slogu

Kopsavilkums

Pašvaldību kultūrpolitikas veidošana starpnozaru griezumā

- Kultūra + izglītība:
  - vispārējā izglītība (apgūt nacionālās kultūras vērtības, izprast citas kultūras, attīstīt starpkultūru komunikācijas prasmes, radošā domāšana un prasmes utt.);
  - kultūrizglītība (profesionālās prasmes, izcilība, konkurētspēja utt.);
  - mūžizglītība (līdzdalība amatiermākslā, masu mediju izglītojošas programmas, resursu attīstība internetā, izglītojošas kultūras programmas, ko piedāvā kultūras institūcijas utml.).
- Kultūra + ekonomika:
  - radošās industrijas, dizains, kultūrtūrisms utt.
- Kultūra + pašvaldību attīstība:
  - lokālā identitāte, kvalitatīva dzīves telpa, pašvaldību konkurētspēja, radošās pilsētas, kultūras un radošais tūrisms utt.
- Kultūra + sabiedrības integrācija:
  - kopīgas vērtības, starpkultūru dialogs, tolerance, aktīva pilsoniskā sabiedrība utt.
- Kultūra + digitālā vide:
  - jaunas kultūrtelpas apgūšana, aktīva bērnu un jauniešu iesaiste kultūras veidošanā

Secinājumi

- Izmantot kultūras institūciju pārklājumu un resursus.
- Definēt kultūru kā kopienas stiprināšanas un ekonomikas attīstības instrumentu (attīstīt KRI, kultūrtūrismu, utt.)
- Attīstīt starpnozaru sadarbību, kultūrai piesaistot finansējumu no citiem fondiem (sociālais fonds utt.)

<http://www.kultura.lv>

<http://www.kulturaskarte.lv>

<http://www.km.gov.lv>

<http://www.kkf.lv>

Paldies par uzmanību

Dace Ziemele

Stratēģijas un reģionālās kultūrpolitikas nodaļas vadītāja

Dace.Ziemele@km.gov.lv 67330250